

PROVINCIAAL VERSLAG

2011

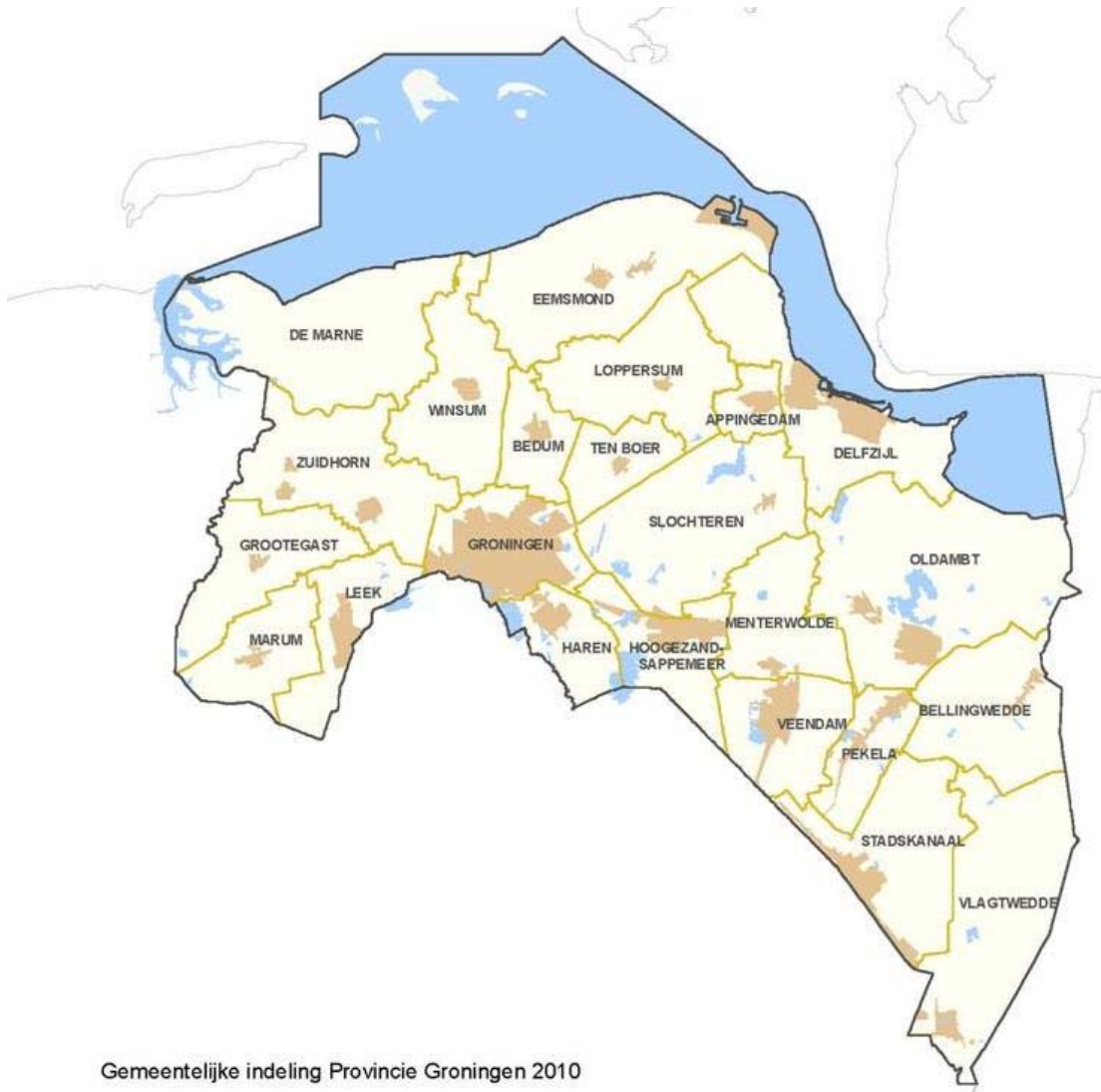
OVER DE

FINANCIËLE POSITIE

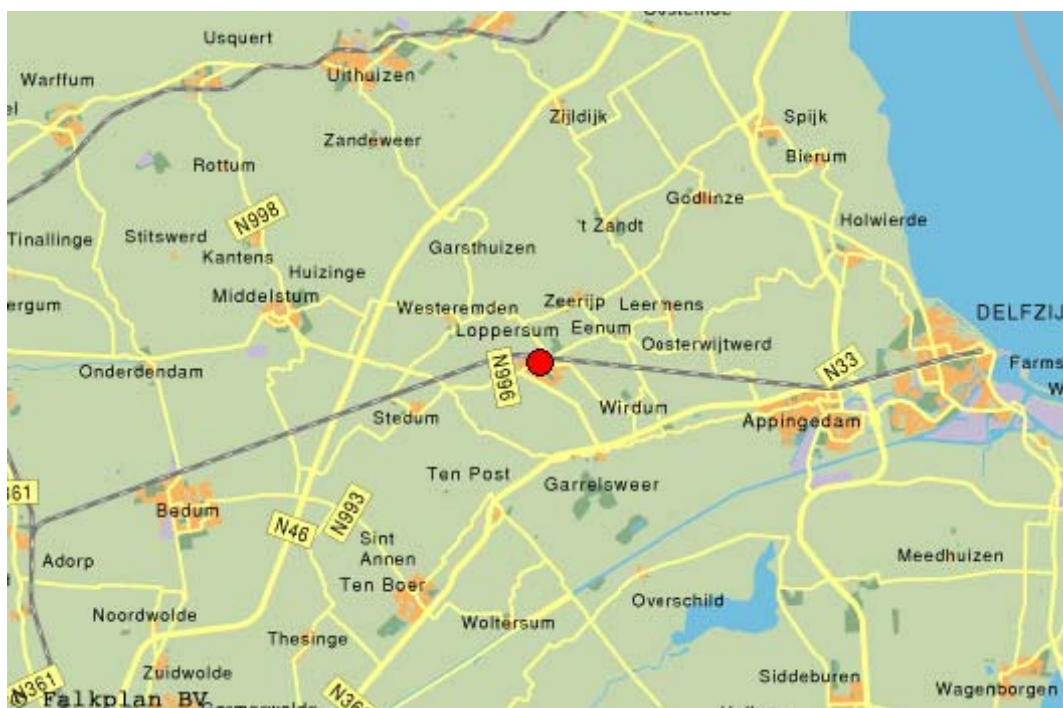
VAN DE

GEMEENTE LOPPERSUM

*Provincie Groningen
Afdeling Algemene Bestuurlijke & Juridische zaken
Cluster financieel toezicht
Henk Stikma
11 februari 2011*

Gemeentelijke indeling Provincie Groningen 2010

Regio Loppersum

INHOUDSOPGAVE

0. Samenvatting en advies	5
1. Inleiding	
1.0 Inleiding	7
1.1 Korte terugblik	7
1.2 Algemene karakteristiek	7
1.3 Sociale structuur	7
1.4 Ambtelijk apparaat	9
1.5 Regionale c.q. intergemeentelijke samenwerking	9
1.6 Grondexploitatie	9
2. Toetsing aan de formele voorschriften	
2.1 Algemene voorschriften	11
2.2 Belastingpakket 2011	11
2.3 Conclusie	12
3. Beschrijving en analyse financiële positie	
3.1 Rekeningresultaat 2009	13
3.2 Reserves en voorzieningen / weerstandsvermogen.....	17
3.3 Beheerplannen	18
3.4 Begrotingen 2010 en 2011	18
4. Toezicht	
4.1 Algemeen	23
4.2 Het (financieel) toezicht in 2010	23
 Bijlagen	
I. verloop reserves en voorzieningen 2007 - 2012	26
II. samenstelling bestuur en kerngegevens gemeente Loppersum	27
III. vergelijking lasten en baten op functieniveau over de jaren 2008 - 2011	28
IV. advies Gedeputeerde Staten aan de fondsbeheerders inzake aanvullende uitkering 2010 ...	30

Samenvatting en advies

Als gevolg van artikel 20 van het Besluit financiële verhouding rijk-gemeenten geven wij in dit provinciaal verslag ons advies over de financiële positie van de gemeente Loppersum met betrekking tot het jaar 2011.

De gemeente Loppersum heeft bij raadsbesluit van 8 november 2010 wederom een beroep gedaan op artikel 12 van de financiële verhoudingswet voor een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds. Ook voor 2011 schieten de algemene middelen van de gemeente tekort en is sprake van een aanmerkelijk en structureel tekort. Ook het meerjarenperspectief (tot en met 2013) geeft nog geen zicht op een reëel sluitende begroting.

In hoofdstuk 1, inleiding, is naast de algemene inleiding een korte terugblik gegeven op de voorgaande jaren. In ons eerste provinciaal verslag (over 2008) is uitgebreid ingegaan op de algemene karakteristiek, de sociale structuur, de grondexploitatie, de collectieve voorzieningen, het ambtelijk apparaat en de regionale c.q. intergemeentelijke samenwerking in de gemeente Loppersum. In dit verslag wordt de informatie met betrekking tot deze onderwerpen zo nodig geactualiseerd. In dit hoofdstuk is vervolgens ingegaan op de problematiek van bevolkingsdaling en krimp. De meest actuele ontwikkelingen met betrekking tot dit onderwerp zijn weergegeven.

In hoofdstuk 2 worden de formele voorschriften getoetst. Behandeld worden de algemene voorschriften en het belastingpakket 2011. Geconstateerd wordt dat de gemeente voldoet aan de voorschriften om voor een aanvullende bijdrage in aanmerking te komen.

In hoofdstuk 3 wordt een beschrijving en analyse van de financiële positie gegeven. Ter sprake komen onder meer het rekeningresultaat 2009, de reserves en voorzieningen, het weerstandsvermogen, de beheerplannen en de begrotingen 2010 en 2011.

Tenslotte wordt in hoofdstuk 4 ingegaan op het door de provincie uitgeoefende financieel toezicht op de gemeente Loppersum.

Conclusies

De begroting 2011 van de gemeente Loppersum is (na correctie) niet sluitend en ook meerjarig (2012 en 2013) is er nog geen perspectief, dat zonder aanvullende steun uit het gemeentefonds een sluitende begroting gepresenteerd kan worden. Vanaf begrotingsjaar 2014 moet een reëel sluitende begroting, zonder aanvullende steun uit het gemeentefonds, mogelijk zijn.

De aanvraag tot een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor het jaar 2011 is tijdig (voor 1 december 2010) ingediend. Daarnaast hebben wij berekend, dat de gemeente voldoet aan de normen van het belastingpakket voor artikel 12 Fvw voor 2011.

Advies

Wij adviseren om de gemeente Loppersum voor het jaar 2011 en de jaren daarna zodanige aanvullende steun uit het gemeentefonds te verlenen, dat de gemeente een reële kans geboden wordt op een financieel gezonde situatie.

1. Inleiding en karakteristiek van de gemeente Loppersum

1.0 Inleiding

De raad van de gemeente Loppersum heeft in zijn vergadering van 8 november 2010 besloten voor het jaar 2011 een aanvraag voor een aanvullende uitkering op grond van artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet (Fvw) in te dienen bij de beheerders van het gemeentefonds.

Bij brief van 9 november 2010 verzoekt het college van burgemeester en wethouders de beheerders van het gemeentefonds voor het jaar 2011 om een aanvullende uitkering. De algemene middelen van de gemeente vertonen meerjarig aanmerkelijke en structurele tekorten. De aanvraag is gebaseerd op de begroting 2011. Deze begroting is vastgesteld in de raadsvergadering van 8 november 2010 en is sluitend waarbij echter een aantal kanttekeningen zijn te plaatsen (zie pag. 19).

Op grond van artikel 20 van het Besluit financiële verhouding 2001 brengen Gedeputeerde Staten vóór 15 februari van het jaar waarover een aanvullende uitkering wordt aangevraagd, aan de beheerders van het gemeentefonds verslag uit over de financiële positie van de gemeente.

In dit provinciaal verslag brengen wij verslag uit over de financiële positie van de gemeente.

1.1 Korte terugblik

De gemeente Loppersum heeft voor het jaar 2008 voor de eerste keer een beroep gedaan op een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds. Bij besluit van 11 mei 2009 hebben de fondsbeheerders aan het gemeentebestuur van Loppersum meegedeeld dat, conform het advies van de inspecteur van de Programmadirectie Krachtig Bestuur, aan de gemeente voor het jaar 2008 een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds te verstrekken van € 1.116.308. Aan dit voorstel is het bijzondere voorschrift verbonden dat er een saneringsbegroting 2010-2014 moet worden opgesteld, waarvan uiterlijk de jaarschijf 2014 reëel sluitend is.

Ook voor 2009 werd een aanvullende uitkering aangevraagd. De fondsbeheerders hebben bij besluit van 27 mei 2010 het gemeentebestuur van Loppersum meegedeeld dat aan de gemeente voor 2009 een aanvullende uitkering wordt verstrekt van € 4.019.977. Evenals in 2008 is aan dit voorstel het bijzondere voorschrift verbonden dat er een saneringsbegroting 2010-2014 moet worden opgesteld, waarvan uiterlijk de jaarschijf 2014 reëel sluitend is. Tevens werd aan de aanvullende uitkering 2009 als bijzonder voorschrift verbonden het verhogen van de OZB voor de jaren 2011 tot en met 2013 met jaarlijks 2% boven de al door de gemeente ingezette jaarlijkse verhoging van 2,5%.

Voor begrotingsjaar 2010 werd voor de derde keer een aanvraag voor een aanvullende uitkering ingediend. In december 2010 is het "artikel 12-rapport Loppersum 2010" van de Programmadirectie Krachtig Bestuur van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ontvangen. In het rapport stelt de inspecteur voor de artikel 12-procedure af te ronden. Naast een aanvullende uitkering over 2010 is ook voor de jaren 2011 tot en met 2013 een aanvullende uitkering voorgesteld. Besluitvorming door de beheerders van het gemeentefonds op de voorstellen van de inspecteur wordt medio 2011 verwacht (uiterlijk 1 juni 2011).

1.2 Algemene karakteristiek

In ons provinciaal verslag 2008 is uitgebreid ingegaan op de algemene karakteristiek, de sociale structuur, de grondexploitatie, de collectieve voorzieningen, het ambtelijk apparaat en de regionale c.q. intergemeentelijke samenwerking in de gemeente Loppersum.

In dit verslag worden bovenstaande onderwerpen zo nodig geactualiseerd.

1.3 Sociale structuur

Bevolkingsdaling / krimp

In maart 2008 hebben de Raad voor het openbaar bestuur (Rob) en de Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv) een rapport betreffende de bevolkingsdaling uitgebracht (*zie website <http://www.rob-rfv.nl>*).

Uit dit rapport blijkt dat de gemeente Loppersum de komende jaren (-2025) zal worden geconfronteerd met een daling van het aantal inwoners. Volgens het Rob/Rfv-rapport zal de bevolking dalen met maximaal ca. 15%.

Provinciaal Actieplan Bevolkingsdaling 2011-2013 "kijk op krimp"
(Corr.nr. 2010-56.896, OMB/PB Nummer 37/2010 Zaaknr. 283925)

Een gegeven is dat de provincie Groningen de komende jaren geconfronteerd wordt met een forse opgave als gevolg van de bevolkingsdaling in de regio's Eemsdelta en Oost-Groningen en de gemeente De Marne. Om de leefbaarheid in deze gebieden te waarborgen hebben wij samen met gemeenten en het maatschappelijk middenveld uit de genoemde gebieden een Provinciaal Actieplan Bevolkingsdaling opgesteld. In dit actieplan wordt aangegeven waar en in welke mate de bevolkingsdaling zich voordoet en welke acties wij samen met betrokken partijen nemen om een leefbare woon- en werkomgeving in onze provincie te behouden. De adviezen van het Topteam Krimp en de adviezen uit het Interbestuurlijk Actieplan Bevolkingsdaling "krimpen met kwaliteit" zijn in dit actieplan verwerkt. Provinciale Staten stelde het actieplan 'Kijk op Krimp' op 15 december 2010 vast.

Bij de vaststelling van Provinciaal Omgevingsplan 2009-2013 (POP) hebben provinciale Staten via een amendement verzocht om een offensieve krimpstrategie voor de komende periode, waarbij een brede integrale aanpak noodzakelijk is om de leefkwaliteit in bepaalde gebieden van onze provincie in stand te houden. De komende jaren wordt de provincie Groningen op het gebied van leefbaarheid geconfronteerd met een forse opgave als gevolg van de bevolkingsdaling in de regio's Eemsdelta en Oost- Groningen en de gemeente De Marne.

De afspraken gemaakt in het POP en de specifieke situatie met betrekking tot de demografische ontwikkelingen in de regio's Eemsdelta en Oost-Groningen en de gemeente De Marne vormen de basis van het Provinciaal Actieplan Bevolkingsdaling, kijk op krimp. Met dit Provinciaal Actieplan willen wij tijdig inspelen op de bevolkingsdaling en willen wij een offensieve strategie ontwikkelen om de leefkwaliteit in de Groninger krimpregio's in stand te houden. Wij werken hiervoor samen met betrokken overheden, waaronder de Rijksoverheid en gemeenten en met maatschappelijke organisaties uit Noordoost- en Oost-Groningen.

Ten aanzien van de gemeente Loppersum is in het actieplan het volgende opgenomen.

Regio Eemsdelta

In de regio Eemsdelta heeft de Regiegroep Wonen en Voorzieningen de regie over het vraagstuk van de bevolkingsdaling. In deze regiegroep hebben de gemeenten Delfzijl, Eemmond, Appingedam en Loppersum en de provincie zitting. In de regiegroepvergaderingen is het concept Provinciaal Actieplan meerdere malen besproken en heeft afstemming plaatsgevonden met het op te stellen Woon- en Leefbaarheidplan Eemsdelta.

In deze regio hebben Gedeputeerde Staten op 8 april 2010 samen met de genoemde gemeenten het maatschappelijk middenveld uitgenodigd voor een gezamenlijk overleg over het Concept Provinciaal Actieplan en het Plan van Aanpak voor het Woon- en Leefbaarheidplan Eemsdelta.

Financieel Arrangement Eemsdelta

Het Rijk heeft € 14,75 miljoen beschikbaar gesteld voor de aanpak van de verwachte structurele leegstand in de regio Eemsdelta. Het rijk heeft aan de beschikbaarstelling de voorwaarde verbonden dat de provincie en de vier gemeenten in de Eemsdelta een in hoogte vergelijkbare bijdrage aan cofinanciering leveren. Gedeputeerde Staten hebben het voornemen om de cofinanciering te realiseren vanuit het ISV3-deelbudget Wonen voor de Eemsdelta en vanuit de middelen Reserve Leefbaarheid Krimpgebieden van 1 miljoen euro per jaar in de periode 2011-2020 (in totaal € 9 miljoen). De definitieve besluitvorming over dit voornemen wordt bij de besluitvorming over de Reserve Leefbaarheid Krimpgebieden aan Provinciale Staten voorgelegd.

Overige financiële middelen voor krimpgebieden

Een lobby richting het Rijk heeft geresulteerd in de 'tijdelijke maatstaf krimp' (extra uitkering gemeentefonds van totaal ongeveer € 3.87 mln./jaar voor periode van 5 jaar vanaf 2011) voor de Groninger krimpgemeenten. Eerder is al besloten om de beschikbare middelen voor stedelijke vernieuwing (ISV) in de periode 2010-2014 in te zetten voor de drie krimpgebieden. Waar mogelijk willen Gedeputeerde Staten bestaande doeluitkeringen en fondsen geconcentreerd en gebundeld inzetten in de krimpgebieden.

*Het Provinciaal Actieplan Bevolkingsdaling 2011-2013 "kijk op krimp" is te downloaden op:
www.provinciegroningen.nl/fileadmin/user_upload/Documenten/PS_Voordracht/2010-37_01.pdf*

Bevolkingsverloop 2003-2011

Ter informatie het verloop van inwoners / woonruimten over de jaren 2003 tot 2011 (*bron gem. Loppersum / CBS, berekening werkelijke aantallen t.b.v. Algemene Uitkering gemeentefonds*):

	1-1-2011	1-1-2010	1-1-2009	1-1-2008	1-1-2007	1-1-2006	1-1-2005	1-1-2004	1-1-2003
aantal inwoners	10.479	10.452	10.543	10.707	10.782	10.926	11.032	11.064	11.154
< 20 jaar	2.496	2.521	2.598	2.658	2.699	2.822	2.907	2.924	2.995
in %	23,82%	24,12%	24,64%	24,82%	25,03%	25,83%	26,35%	26,43%	26,85%
> 64 jaar	1.660	1.624	1.589	1.576	1.551	1.521	1.501	1.485	1.452
in %	15,84%	15,54%	15,07%	14,72%	14,39%	13,92%	13,61%	13,42%	13,02%
inwoners 75 - 85 jaar	483	493	492	488	496	511	n.b.	n.b.	n.b.
in %	4,61%	4,72%	4,67%	4,56%	4,60%	4,68%	n.b.	n.b.	n.b.
aantal woonruimten	4.624	4.631	4.628	4.628	4.620	4.627	4.623	4.610	4.587
personen per woonruimte	2,27	2,26	2,28	2,31	2,33	2,36	2,39	2,40	2,43

1.4 Ambtelijk apparaat

In ons provinciaal verslag 2008 werd ten aanzien van het ambtelijk apparaat onder andere het volgende opgemerkt: *"In de begrotingsscan 2007 werd aandacht besteed aan de personeelsomvang van de gemeente. Geconcludeerd werd dat de personeelsomvang (per ultimo 2005) met 6,9 formatieplaatsen per 1.000 inwoners iets boven het gemiddelde lag. Aan de inzet van personeel van derden is in de begrotingsscan geen aandacht besteed. Een uitgebreid organisatieonderzoek is nodig om de verschillen per sector aan te kunnen geven, waarbij dan ook aandacht dient te worden besteed aan de mate van uitbesteding van taken en met de inzet van personeel van derden."*

In december 2008 werd door het college van burgemeester en wethouders besloten een extern bureau (Berenschot) een formatiescan te laten uitvoeren.

In ons verslag over 2010 is uitgebreid op de formatiescan ingegaan

Samengevat werd geconcludeerd, dat er geen ruimte bestaat om verder op de formatie te besparen. In het saneringsplan is nog een beperkte besparing op de formatie opgenomen, vooral op het management. In de managementletter 2009 spreekt Deloitte, op basis van de bevindingen van Berenschot dat de gemeente haar taken lijkt uit te voeren met relatief lager gekwalificeerd personeel, haar zorg uit over de besparing op de managementstructuur. Burgemeester en wethouders, evenals ons college, delen de zorg over verdere besparing op de formatie.

1.5 Regionale c.q. intergemeentelijke samenwerking

De gemeente heeft bestuurlijke en financiële belangen in achttien verbonden partijen waaronder gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen. Deze verbonden partijen voeren beleid uit voor de gemeente Loppersum.

In de paragraaf Verbonden partijen van de begroting 2011 zijn de gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen waarin de gemeente financieel en bestuurlijk participeert uitgebreid beschreven en weergegeven.

Samenwerking in DEAL-verband (gemeenten Delfzijl, Eemshoek, Appingedam en Loppersum)

Per 1 januari 2011 is de nieuwe afdeling Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH) van start gegaan in het pand van het voormalige arbeidsbureau te Delfzijl. Nieuw werk voor de gemeenten Bedum, Winsum en De Marne, maar ook voor Hoogezand is binnen gehaald.

Op DAL niveau wordt de laatste hand gelegd aan een ambtelijk voorstel om te komen tot een volledige integratie van de ambtelijke organisaties (zoals de afdelingen belastingen-WOZ, personeelszaken, automatisering en inkoop), echter zonder Eemshoek.

Eerder werden de brandweerkorpsen van de vier gemeenten al ondergebracht in één organisatie.

De strategische samenwerking op het terrein van Economische zaken moet in 2011 vorm gaan krijgen en bij het woon- en leefbaarheidplan gaat het over verdelen van de schaarste. Dat vraagt niet alleen kijken wat de ene gemeente voor de andere kan betekenen, maar ook vice versa, evenals het plaatsen van het regionale belang boven het eigen belang.

1.6 Grondexploitatie

Woningbouwplannen	Verwacht expl. resultaat (Eindwaarde)	Verwachte einddatum (31-12)
Hilmaarweg (2 ^e fase) Stedum	+ € 38.000	2019
Huizingerweg (Westeremden)	+ € 669.000	2016
Over de Wijmers (1 ^e fase) Loppersum	+ € 163.000	2015
Zuidrand (1 ^e fase) Middelstum	+ € 26.000	2014

Toelichting

De bovenstaande gegevens zijn afkomstig uit de meest recente exploitatieopzetten per 1-1-2010. In exploitatie zijn per 1-1-2011 de volgende plannen.

Het plan Over de Wijmers in Loppersum kent een totale capaciteit van 82 kavels, het plan Zuidrand in Middelstum 95 kavels.

In 2007 hebben ten behoeve van het plan Zuidrand grondaankopen tot een totaal van € 910.000 plaatsgevonden. Ook zijn door de raad in 2007 voor beide plannen aanzienlijke kredieten voor plankosten beschikbaar gesteld (€ 265.000 voor Over de Wijmers en € 255.000 voor Zuidrand).

De eerste fase van Over de Wijmers (47 kavels) kent op basis van een bijgestelde exploitatieopzet een looptijd tot eind 2015 en resulteert in een overschot van € 163.000 (eindwaarde).

De eerste fase van Zuidrand omvat 32 kavels. In de exploitatieopzet per 1-1-2010 is de looptijd verlengd tot eind 2014 en wordt een overschot verwacht van € 26.000 (eindwaarde).

Over de eerste fase van beide plannen heeft uitvoerig overleg plaatsgevonden tussen provincie en gemeente.

Gezien de krimpproblematiek heeft er een discussie plaatsgevonden over de vraag in hoeverre beide plannen nog kunnen worden uitgevoerd. Een en ander heeft geresulteerd in een bestuursovereenkomst tussen Loppersum en de provincie, waarin met betrekking tot de ontwikkeling van beide plannen een aantal afspraken is gemaakt.

Het plan Hilmaarweg 2^e fase in Stedum (44 kavels) kent op basis van de exploitatieopzet per 1-1-2010 een looptijd tot eind 2019 en resulteert in een voordelig exploitatieresultaat van € 38.000 (eindwaarde).

Het plan Huizingerweg in Westeremden kende per 1-1-2010 nog 8 uitgeefbare kavels.

De exploitatieperiode loopt door tot eind 2016. Mede vanwege de lage boekwaarde, is een ruim winstgevend exploitatie mogelijk. Gerekend wordt met een voordelig resultaat per 31-12-2016 van € 669.000 (eindwaarde).

Reservepositie

De stand van de Reserve grondexploitatie bedraagt per 1-1-2011 € 557.000 (begrotingsbasis).

Conclusie

Gezien de huidige situatie op de woningmarkt en de sterk teruglopende vraag naar kavels, moeten de berekende eindresultaten op de vier in exploitatie zijnde plannen in de gemeente Loppersum als "optimistisch" worden aangemerkt.

Er moet, vanwege de stagnerende vraag, rekening worden gehouden met aanzienlijk langere looptijden dan nu voorzien en dus ook met minder positieve einduitkomsten.

De ontwikkeling van vooral de plannen Zuidrand, Over de Wijmers en Hilmaarweg 2^e fase, zal daarom nauwlettend door de provincie worden gevolgd. Voor een goed inzicht blijft een jaarlijkse herziening van de exploitatieopzetten gewenst.

Actuele stand van zaken

De actuele stand van zaken met betrekking tot de verkopen in bovenstaande uitleggebieden is als volgt (informatie van de gemeente Loppersum, januari 2011).

Over de Wijmers: 5 kavels verkocht, 7 in optie gegeven;

Zuidrand: 2 kavels verkocht, 5 in optie gegeven. Projectmatig respectievelijk 6 en 4 woningen;

Hilmaarweg: 1 kavel verkocht, geen opties. Projectmatig 8 woningen waarvan 1 in optie gegeven;

Huizingerweg: 6 kavels verkocht (2 vrijstaande en 4 halfvrijstaande woningen), 5 (1 vrijstaande en 4 halfvrijstaande) in optie gegeven.

2. Toetsing aan de formele voorschriften

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de algemene voorschriften waaraan moet worden voldaan om voor een aanvullende uitkering in aanmerking te komen.

Vervolgens wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste eigen inkomstenbronnen van de gemeente. Achtereenvolgens komen aan de orde het belastingpakket 2011 en de overige heffingen.

2.1. Algemene voorschriften

Artikel 12, lid 2 van de Financiële-verhoudingswet somt de voorwaarden op waaraan moet worden voldaan om voor een aanvullende uitkering in aanmerking te komen. De algemene middelen zullen aanmerkelijk en structureel tekort moeten schieten. Toetsing hiervan vindt plaats aan de hand van de begroting.

Begroting 2011

De aanvraag is gebaseerd op de door de raad op 8 november 2010 vastgestelde begroting 2011. De provincie heeft de begroting op 10 november 2010 ontvangen. De gemeente heeft daarmee voldaan aan de wettelijke termijn voor inzending van de begroting.

2.2. Belastingpakket 2011.

Een van de vereisten om in aanmerking te komen voor aanvullende steun uit het gemeentefonds op grond van artikel 12 Fvw is dat de gemeente de eigen inkomsten op een redelijk peil heeft. Voor de eigen heffingen uit het belastingpakket dient men te voldoen aan het redelijk peil, zoals voorgeschreven door de beheerders van het gemeentefonds in de jaarlijkse mei- en de septembercirculaire. Het belastingpakket bestaat uit de onroerendezaakbelastingen (OZB), rioolrechten en de afvalstoffenheffing / reinigingsrechten.

Het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 Financiële-verhoudingswet (Fvw) bedraagt voor 2011 0,1201% (2010 0,1164%).

De toelatingseisen met betrekking tot de onderdelen riolering en reiniging blijven, onveranderd, 100% lastendekkend. Een eventuele onderdekking bij riolering en/of reiniging moet worden gecompenseerd door een hoger OZB-tarief. Uit de CBS-cijfers van de gemeentebegrotingen 2010 blijkt dat het rioolrecht 2010 met 4,6% is gestegen ten opzichte van 2009. Het minimumtarief rioolheffing 2011 komt daarmee uit op (afgerond) € 175 per aansluiting (2010 € 167).

Voor bestaande artikel 12-gemeenten is het niet toegestaan de OZB-opbrengst te verlagen.

Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

De geraamde lasten voor het onderdeel afvalverwijdering en –verwerking bedragen € 1.236.000. De exploitatie van dit onderdeel is kostendekkend. Het tarief voor een meerpersoonshuishouden bedraagt in 2011, evenals in 2010, € 284,80 per jaar.

	2011	2010
functie 721:		
perceptiekosten e.d.	€ 14.321	€ 17.479
huishoudelijk afval	€ 947.040	€ 973.650
gescheiden afvalinzameling	€ 81.290	€ 63.302
	€ 1.042.651	€ 1.054.431
opbrengst afvalstoffenheffing/rein. rechten	€ 1.235.642	€ 1.214.651
overdekking	€ 192.991	€ 160.220

Rioolrechten

In de begroting 2011 is € 1.574.252 aan (netto)investeringen op basis van het GRP, geraamd (zie investeringsplan 2011 in de begroting). De kapitaallasten (€ 73.499) worden berekend op basis van een rentepercentage van 4% en afschrijvingstermijn van 50 en 15 jaar volgens de annuïteiten methode.

Bij het onderdeel riolering wordt uitgegaan van de brutokosten verminderd met de eventuele opbrengsten uit hoofde van de verfijning rioleringen en de overige opbrengsten ontleend aan de cluster rioleringen.

Voor het rioolrecht wordt in 2011 een minimumtarief gehanteerd van € 175 per aansluiting.

De lasten van de riolering kunnen als volgt worden berekend:

	2011	2010
functie 722.00	€ 1.087.736	€ 961.181
beschikking over egalisatiereserve rioolheffing	€ 76.959-	€ 121.282
functie 722.10 kosten rioolrechten	€ 12.618	€ 14.563
functie 210.15 - straatreiniging:		
aandeel vegen wegen 50%	€ 9.269	€ 10.050
aandeel afvoer veegafval 50%	€ 4.250	€ 5.025
kolkenzuigen	€ 15.225	€ 15.000
afvoer slib	€ 1.456	€ 2.789
tijdelijke maatstaf riolering (onderdeel AU)	€ 725-	€ 51.567-
netto lasten	€ 1.052.870	€ 1.078.324
opbrengst rioolrechten	€ 1.092.617	€ 1.136.012
overdekking	€ 39.748	€ 57.689
overdekking in %	3,8%	5,3%
aantal rioolaansluitingen	3.977	4.343
opbrengst per aansluiting	€ 275	€ 262
minimum bedrag is	€ 175	€ 167
tarief per aansluiting	€ 269,55	€ 257,05

Onroerendezaakbelastingen

De gemeente maakt gebruik van de mogelijkheid van tariefdifferentiatie tussen woningen en bedrijven (niet woningen).

In de raadsvergadering van 31 januari 2011 zijn de tarieven voor 2011 voor eigenaren van woningen (definitief) vastgesteld op **0,1295** (2010 0,1206% en de tarieven voor eigenaren respectievelijk gebruikers van niet woningen op 0,1746% (2010 0,1616%) respectievelijk 0,1351% (2010 0,1218%). Het gewogen gemiddelde tarief is vervolgens berekend op **0,1377387%** terwijl het normtarief voor 2011 **0,1201%** bedraagt.

Indien de uitkomst van de berekening hoger is dan 0,1201% (de toelatingseis voor 2011) dan voldoet een gemeente aan dit onderdeel voor toelating. Hierbij wordt uitgegaan van de veronderstelling dat bij de riolering én de reiniging sprake is van 100% lastendeckendheid.

Een eventuele onderdekking bij de reiniging en/of riolering moet worden gecompenseerd door een daarmee overeenkomende verhoging van het (gemiddelde) percentage WOZ-waarde.

Voor de berekening van het gemiddelde percentage WOZ-waarde voor de toelating tot artikel 12 wordt uitgegaan van de WOZ-gegevens per 1 januari van het jaar waarop de aanvraag betrekking heeft.

Recapitulatie

Het in vorenstaande tabel berekende "gewogen gemiddeld tarief " in de gemeente Loppersum bedraagt 0,1377387%. Door de beheerders van het gemeentefonds wordt voor het onderdeel OZB van het redelijk peil een normtarief als referentie gehanteerd van 0,1201%. De gemeente Loppersum voldoet op dit onderdeel aan de voorwaarden.

Omdat de rioolrechten en de afvalstoffen en reinigingsrechten voldoen aan de voorwaarde van 100% kostendeckendheid kan geconcludeerd worden dat de gemeente Loppersum ten aanzien van het redelijk peil eigen heffingen voldoet aan de toelatingseis van artikel 12.

Doordat de lasten van de rioolrechten en de afvalstoffen en reinigingsrechten exclusief BTW zijn geraamd ontstaat een overdekking.

2.3 Conclusie:

- De begroting 2011 is voor de wettelijke termijn van 15 november 2010 vastgesteld.
- De begroting 2011 is niet sluitend.
- De eigen inkomsten van OZB, rioolrechten en afvalstoffenheffing/reinigingsrechten bedragen meer dan voorgeschreven is.
- De gemeente voldoet aan de toelatingseis voor artikel 12.

3. Beschrijving en analyse financiële positie: jaarrekening en begroting

3.1 Rekeningresultaten 2004-2009

In onze vorige verslagen zijn de rekeningresultaten 2004 tot en met 2008 globaal geanalyseerd.

Jaar	Rekeningresultaat
2004	+ € 109.000
2005	+ € 868.000
2006	+ € 867.000
2007	+ € 867.000
2008	+ € 1.094.286

Rekening 2009

De jaarrekening 2009, door de raad vastgesteld op 5 juli 2010, sloot met een voordelig saldo van € 9.621.037 (voor bestemming).

De jaarrekening was voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid.

Het voordelig resultaat is, evenals over 2008, vooral het resultaat van incidentele opbrengsten welke in 2009 zijn verantwoord. Het betreft ondermeer de extra uitkering uit het gemeentefonds (€ 3,75 miljoen) in verband met artikel 12, de inzet van een (groot) deel van de algemene reserve (€ 1,1 miljoen) in het kader van de artikel 12 status, de opbrengst van de verkoop van Essent aandelen (€ 7,9 miljoen), onderschrijving onderhoudsposten (doorgeschoven naar volgende jaren) etc. etc.

In de rekening zijn deze bedragen gespecificeerd en toegelicht.

Globale verklaring van het resultaat ($x \in 1.000$):

programma	realisatie 2009			begr. 2009 saldo	afwijking begr./rek.
	lasten	baten	saldo		
1 Algemeen bestuur en gem. organisatie	€ 2.734	€ 174	€ 2.559	€ 2.479	€ 81-
2 Volkshuisvesing en Ruimt. Ordening	€ 2.780	€ 1.585	€ 1.196	€ 1.549	€ 353
3 Economische zaken en werkgelegenheid	€ 2.137	€ 1.976	€ 161	€ 223	€ 62
4 Openbare werken: groen en grijs	€ 5.320	€ 0	€ 5.320	€ 6.104	€ 784
5 Openbare orde en veiligheid	€ 799	€ 52	€ 748	€ 750	€ 3
6 Verkeer en vervoer, bereikbaarheid	€ 98	€ -	€ 98	€ 112	€ 14
7 Onderwijs	€ 2.105	€ 119	€ 1.985	€ 2.090	€ 104
8 Sport en ontspanning	€ 987	€ 58	€ 929	€ 1.052	€ 123
9 Kunst, cultuur en monumenten	€ 474	€ 3	€ 472	€ 397	€ 74-
10 Recreatie en toerisme	€ 240	€ 2	€ 238	€ 270	€ 32
11 Soc. voorz. en lokaal soc. beleid	€ 5.843	€ 3.249	€ 2.594	€ 3.020	€ 425
12 Volksgezondheid	€ 770	€ 209	€ 560	€ 554	€ 6-
13 Milieu	€ 2.491	€ 2.280	€ 210	€ 571	€ 361
14 Welzijn	€ 556	€ 30	€ 526	€ 547	€ 21
Subtotaal programma's	€ 27.333	€ 9.737	€ 17.596	€ 19.719	€ 2.123
Onvoorziene uitgaven	€ -	€ -	€ -	€ 203	€ 203
Algemene dekkingsmiddelen	€ 1.794	€ 26.606	€ 24.811-	€ 12.864-	€ 11.947
Saldo voor resultaatbestemming	€ 29.128	€ 36.343	€ 7.215-	€ 7.058	€ 14.272
Mutatie reserves	€ 716	€ 3.123	€ 2.406-	€ 1.279-	€ 1.127
Saldo na resultaatbestemming	€ 29.844	€ 39.465	€ 9.621-	€ 5.778	€ 15.399

De bovenstaande verschillen zijn in de jaarrekening per programma nader toegelicht en gespecificeerd. Enkele grotere verschillen betreffen:

<u>(globale) analyse programma 1 - bestuur en dienstverlening:</u>	
extra kosten door onverwachte werkzaamheden ELO-project	€ 50.000
verschuiving van toerekening uren	€ 23.000
lagere baten door minder legesinkomsten	€ 11.000
per saldo hogere lasten	<u>€ 84.000</u>
<u>(globale) analyse programma 2 - volkshuisvesting en ruimtelijke ordening:</u>	
minder kosten a.g.v. vertraging uitvoering bestemmingsplannen	€ 3.820.000-
minder kosten a.g.v. vertraging uitvoering actualisering bestemmingsplannen	€ 40.000-
overig	€ 30.000-
lagere lasten	<u>€ 3.890.000-</u>
meer baten a.g.v. de verkoop Raadhuisstraat 4 te Loppersum	€ 320.000
minder baten a.g.v. benodigde kap. verstrekking voor de uitvoering van bestemm. pl.	€ 3.801.000-
minder inkomsten bouwleges	€ 13.000-
overig	€ 45.000
lagere baten	<u>€ 3.449.000-</u>
<u>(globale) analyse programma 3 - economische zaken en werkgelegenheid:</u>	
opbrengst afwikkeling faillissement stichting Emplooi	€ 28.000-
overig	€ 34.000-
lagere lasten	<u>€ 62.000-</u>
<u>(globale) analyse programma 4 - openbare werken : groen en grijs:</u>	
extra kosten aanschaf zout vanwege het extreme winterweer	€ 39.000
aanpassing onderhoudsbudgetten art. 12 norm van 100% naar 75%	€ 653.000-
de uitvoering van vervanging bruggen vindt later plaats dan gepland	€ 207.000-
overige	€ 37.000
per saldo lagere lasten	<u>€ 784.000-</u>
<u>(globale) analyse programma 7 - onderwijs:</u>	
hogere lasten leerlingenvervoer (ongunstig uitgevallen Europese aanbesteding)	€ 33.000
lagere kap. lasten en onderhoudskosten openbaar basisonderwijs	€ 92.000-
overige	€ 35.000-
per saldo lagere lasten	<u>€ 94.000-</u>
<u>(globale) analyse programma 8 - sport en ontspanning:</u>	
correctie lasten/baten i.v.m. verkeerde raming	€ 32.000-
restant onderhoud speelvoorzieningen; uitvoering in 2010 (na gereedkomen beleidspl.)	€ 70.000-
overige	€ 22.000-
per saldo lagere lasten	<u>€ 124.000-</u>
<u>(globale) analyse programma 11 - sociale voorzieningen en lokaal sociaal beleid:</u>	
lagere lasten bijstand, IOAW en IOAZ, afrekening vorige jaren	€ 155.000-
regelingen t.b.v. minima niet volledig gebruikt	€ 14.000-
technische correctie i.v.m. verkeerde raming	€ 133.000-
aanpassing budgetten WMO (bij 2e turap waren ramingen te hoog opgenomen)	€ 106.000-
lagere rijksbijdragen bijstand, IOAW en IOAZ	€ 110.000-
afrekening rijk WVG-woonvoorzieningen t.m 2007	€ 128.000
overige	€ 11.000-
per saldo lagere lasten	<u>€ 401.000-</u>

(globale) analyse programma 13 - milieu:

lagere afrekening Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen	€	96.000-
onderschrijding op onderhoud en inspectie riolen, werkzaamheden uitgesteld tot 2010	€	127.000-
afrekening werkzaamheden ivm Besluit Bodemkwaliteit in 2010	€	49.000-
implementatie Waterplan uitgesteld tot 2010	€	48.000-
hogere bijdrage uit afvalfonds wegens deelname aan inzameling kunststofafval	€	10.000-
niet geraamde bijdrage provincie in sanering Viskerij	€	17.000-
overige	€	14.000-
per saldo lagere lasten	€	<u>361.000-</u>

specificatie algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien:

	<u>begr. 2009</u>	<u>rek. 2009</u>	<u>verschil</u>
lokale heffingen	€ 1.045.241	€ 862.930	€ 182.311-
algemene uitkering	€ 12.135.712	€ 15.883.396	€ 3.747.684
dividend en rente	€ 788.809	€ 8.804.308	€ 8.015.499
saldo financieringsfunctie	€ 204.302	€ 259.901	€ 55.599
btw-compensatiefonds	€ 124.000	€ 123.418	€ 582-
overige alg. dekkingsmidd.	€ 1.433.832-	€ 1.122.777-	€ 311.055
	<u>€ 12.864.232</u>	<u>€ 24.811.176</u>	<u>€ 11.946.944</u>

globale analyse lokale heffingen:

uitvoering wet WOZ: hogere lasten inhuur personeel agv ziekte	€ 96.000	
hogere lasten onderhoud systeem en hertaxatie kosten	- 14.000	€ 110.000
hogere opbrengst OZB		- 9.000 -/-
heffing en invordering gem. belastingen: storting dub. debiteuren	€ 31.000	
inhuur i.v.m. vacature	- 49.000	- 80.000
per saldo lagere opbrengst		<u>€ 181.000</u>

algemene uitkering

De hogere opbrengst van de AU ad € 3,7 miljoen is te verklaren doordat de artikel 12 bijdrage 2009 als voorschot werd ontvangen. Er werd uitgegaan van een voorschot gebaseerd op de uitkering over 2008 (€ 1.116.308) terwijl het werkelijke voorschot € 2.627.477 bedroeg, er werd dus € 1,5 miljoen meer ontvangen.

Ook is een vordering (op het rijk in het kader van artikel 12) in verband met afboeking ad € 2,2 miljoen van materiële activa over de jaren 2010 t/m 2013 verantwoord omdat de afboekingen in 2009 hebben plaatsgevonden.

dividend en rente

De hogere opbrengst betreft de verkoop van Essent aandelen aan RWE. De opbrengst bedroeg € 6,2 miljoen. Eveneens is aan Enexis een lening verstrekt, de vordering ad € 1,7 miljoen in verband hiermee is hier verantwoord.

overige algemene dekkingsmiddelen

De per saldo lagere opbrengst is globaal als volgt te verklaren:

afboeking oninbare vorderingen 2005 en 2006	€ 26.000
storting in voorziening onderhoud gebouwen (per saldo)	- 554.000
terugontvangst BTW 2004 t/m 2008	- 129.000 -/-
bijdrage in verband met liquidatie IZA	- 136.000 -/-
lagere opbrengst	<u>€ 315.000</u>

In 2009 is afgesproken dat de gemeente Loppersum de grondexploitaties in uitleggebieden jaarlijks zal actualiseren. Het betreft de grondexploitaties Westeremden, Stedum, Loppersum (Over de Wijmers) en Middelstum (Zuidrand). Begin dit jaar zijn de exploitaties geactualiseerd en kunnen beschikbare budgetten hierop worden aangepast. Gebleken is dat op grond van de huidige inzichten de exploitaties allen sluiten met een positief saldo. De raad stelde de geactualiseerde exploitaties vast. Gezien de huidige economische situatie blijven grondexploitaties een grote risicofactor voor gemeenten. Wij zullen de ontwikkelingen van de grondexploitaties nauwlettend blijven volgen.

Centrumplan Loppersum

Met de eigenaren van de panden Raadhuisstraat 1 en 3 is overeenstemming bereikt tot aankoop van de desbetreffende panden. Begin 2010 is Kroezen en Partners in de arm genomen als mogelijk ontwikkelaar van het centrumplan. Er is aan dit bureau opdracht gegeven om voor eigen rekening een haalbaarheidsstudie uit te voeren.

Ons college besloot de jaarrekening 2009 voor kennisgeving aan te nemen.

3.2 Reserves en voorzieningen / Weerstandsvermogen

nota reserves en voorzieningen

Door de afdeling financiën van de gemeente Loppersum is een nieuwe, geactualiseerde, nota reserves en voorzieningen samengesteld. Deze nota is in de raadsvergadering van maart 2010 behandeld.

In het "Artikel 12-rapport Loppersum 2010" is door de inspecteur nader op deze nota ingegaan.

Verloop reserves en voorzieningen vanaf 2007 tot 2012

Als bijlage bij dit rapport is een gedetailleerd overzicht van de stand van de reserves en voorzieningen over de periode 1-1-2007 tot 1-1-2012 opgenomen. Het betreft een bijgewerkt overzicht tot en met de jaarrekening 2009, begroting 2011 en raadsbesluiten tot en met 13 december 2010.

Uit het overzicht blijkt op hoofdlijnen het verloop van de diverse reserves en voorzieningen.

Algemene reserve

Ten aanzien van de algemene reserve wordt onderstaande specificatie gegeven van het verloop:

saldo 1-1-2009 (cf. rekening 2008)		€ 1.719.541
<i>vermeerderingen:</i>		
Verdeling resultaat rek 2008		€ 71.744
<i>verminderingen:</i>		
inbreng deel vrij aanwendbare reserves (i.h.k. van art. 12)	€ 1.456.015	
PC-privéproject - inleveren uren	€ 2.357	€ 1.458.372
saldo 1-1-2010 (cf. rekening 2009)		€ 332.913
<i>vermeerderingen:</i>		
Verdeling resultaat rek 2009	€ 561.990	€ 71.744
inhuur derden 2010	€ 34.446	
2e turap 2010	€ 30.476	€ 626.912
<i>verminderingen:</i>		
1e turap 2010		€ 426.992
saldo 1-1-2011 (raming)		€ 532.834
<i>vermeerderingen:</i>		
t.l.v. functie 980		€ 104.764
saldo 1-1-2012 (raming)		€ 637.598

Weerstandsvermogen

Deloitte heeft medio 2009 een berekening gemaakt van het gewenste weerstandsvermogen (op basis van een zogenaamd scenariomodel¹).

De benodigde weerstandscapaciteit is op grond van de risico's zoals door Deloitte beschreven te bepalen op afgerond € 828.000.

¹ elementen scenariomodel: risicogebied / financieel risico / grondslag / huidige beheersmaatregelen / bedrag / afname beheersing 0%,25%,50%,75%,100%.

Het totaalbedrag van de benodigde weerstandscapaciteit komt daarmee op ruim € 0,8 miljoen, wat ruim € 0,57 miljoen boven het beschikbare weerstandsvermogen ligt.

Weerstandsvermogen 2011 (zie paragraaf weerstandsvermogen in de begroting 2011)

Benodigde weerstandscapaciteit (risico's)	€ 828.000	
Beschikbare weerstandscapaciteit		
* onvoorzien (structureel/incidenteel	€ 26.123	
* vrij aanwendbaar deel Algemene Reserve ²	- 230.646	- 256.769
Weerstandsvermogen (negatief)		<u>€ 571.381</u>

Naar onze mening dient het negatieve weerstandsvermogen de komende jaren te worden aangevuld.

De stand van de algemene reserve is op basis van bovenvermelde de actuele stand van zaken te stellen op € 532.833 per 1-1-2011 waardoor het negatieve weerstandsvermogen inmiddels ook met ca. € 300.000 is gedaald.

3.3 Beheerplannen

In de begroting 2008 zijn indicatieve ramingen opgenomen voor achterstallig onderhoud om een zo reëel mogelijk financieel beeld te geven van het achterstallig onderhoud. Het betrof echter indicatieve ramingen waaraan nog geen recente beheerplannen aan ten grondslag lagen.

In 2008 is een begin gemaakt met de samenstelling van de beheerplannen. In 2010 is de samenstelling van de beheerplannen afgewerkt. Hiernavolgend een actueel overzicht.

beheerplan	stand van zaken
wegen	gereed
gebouwen	gereed
bruggen	gereed
kunstwerken, monumenten	gereed
openbaar groen	gereed
openbare verlichting	gereed
rioolbeheer GRP	gereed
begraafplaatsen	is betrokken bij beheerplan groen
speeltoestellen	gereed
recreatieve paden	gereed
havens, baggeren en beschoeiingen	december 2010 gereed
sportfaciliteiten (complexen)	gereed

Geconstateerd kan worden dat inmiddels alle beheerplannen gereed zijn en dat daardoor inzicht bestaat in de stand van het achterstallig onderhoud. De gemeente is inmiddels begonnen deze achterstanden weg te werken.

Ook zijn nu de bedragen bekend welke in de (meerjaren)begroting als reguliere kosten voor onderhoud van kapitaalgoederen dienen te worden opgenomen.

3.4 Begrotingen 2010 en 2011

Begroting 2010

Begrotingsjaar is inmiddels afgesloten en gewerkt wordt aan de samenstelling van de jaarrekening 2010.

In ons vorige verslag zijn wij ingegaan op de totstandkoming van de begroting 2010.

Vervolgens is de inspecteur in zijn "Artikel 12-rapport Loppersum 2010" ingegaan op de ontwikkelingen in 2010 met betrekking tot de begroting. Het relevante tekort 2010 is bepaald en aan de beheerders van het gemeentefonds is een voorstel gedaan om aan de gemeente Loppersum voor 2010 een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds te verstrekken van € 1.495.000. Hierbij wordt opgemerkt dat de voorgestelde bijdrage inclusief een bedrag ad € 595.000 wegens afboeking van activa in 2009. Dit bedrag heeft begrotingstechnisch geen relatie met 2010 omdat de (totale) afboeking van activa als vordering op de balans is opgenomen.

² artikel 12-norm volgens "artikel 12-rapport Loppersum 2010"

Definitieve besluitvorming hierover door de beheerders van het gemeentefonds wordt uiterlijk 1 juni 2011 verwacht.

Begroting 2011

De begroting 2011 werd door de raad vastgesteld op 8 november 2010. De begroting 2011 is sluitend. Hierbij dient echter te worden opgemerkt dat in de begroting een aanvullende bijdrage (artikel 12) is geraamd van € 1.044.000 gebaseerd op eerdere (al vastgestelde bijdragen).

Vergelijking tussen primitieve begroting 2010 en de primitieve begroting 2011 geeft het volgende beeld (x € 1.000):

programma	begroting 2010			begroting 2011			afwijking 2010-2011	
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	abs.	rel.
1 Algemeen bestuur en gem. organisatie	2.692	178	2.514	2.231	168	2.063	451-	-17,9%
2 Volkshuisvesing en Ruimt. Ordening	1.054	402	652	1.111	379	732	80	12,3%
3 Economische zaken en werkgelegenheid	2.119	1.900	219	2.221	1.994	227	8	3,5%
4 Openbare werken: groen en grijs	4.963	0	4.962	3.263	338	2.925	2.037-	-41,1%
5 Openbare orde en veiligheid	921	62	859	903	55	848	11-	-1,2%
6 Verkeer en vervoer, bereikbaarheid	106	-	106	118	-	118	12	10,8%
7 Onderwijs	1.006	14	992	1.124	27	1.097	105	10,6%
8 Sport en ontspanning	739	48	692	707	42	665	27-	-3,8%
9 Kunst, cultuur en monumenten	282	-	282	290	6	284	2	0,8%
10 Recreatie en toerisme	225	1	224	177	2	175	49-	-21,8%
11 Soc. voorz. en lokaal soc. beleid	6.494	3.594	2.900	6.167	3.321	2.846	54-	-1,8%
12 Volksgezondheid	802	278	524	859	318	541	17	3,3%
13 Milieu	2.598	2.360	237	2.692	2.333	359	122	51,2%
14 Welzijn	503	31	472	599	38	561	89	18,9%
Subtotaal programma's	24.503	8.869	15.634	22.462	9.021	13.441	2.193-	-14,0%
Onvoorziene uitgaven	240	-	240	227	-	227	13-	-5,4%
Algemene dekkingsmiddelen	1.006	13.302	12.296-	502	14.533	14.031-	1.735-	14,1%
Saldo voor resultaatbestemming	25.749	22.170	3.579	23.191	23.554	363-	3.942-	-110,1%
Mutatie reserves	420	422	2-	643	280	363	365	
Saldo na resultaatbestemming	26.170	22.593	3.577	23.834	23.834	-	3.577-	-100,0%

In de begroting zijn de verschillen per programma tussen 2010 en 2011 toegelicht en geanalyseerd. Hiernavolgend worden globaal de verschillen (> € 10.000) weergegeven.

De per saldo lagere kosten op programma 1, € 451.000, zijn veroorzaakt door de afloop in 2011 van de (incidentele) kosten van het project ELO DEAL ad € 120.000 en meer direct toegerekende uren ad € 341.000 aan de producten in plaats van aan het product bestuursondersteuning.

Op programma 2 worden de hogere kosten ad € 80.000 grotendeels veroorzaakt door meer direct toegerekende uren ad € 67.000 aan de producten van dit programma.

Op programma 4 wordt per saldo ruim € 2 miljoen minder aan kosten geraamd. Dit verschil is te verklaren omdat in 2010 nog een raming voor achterstallig onderhoud wegen was opgenomen, de raming in 2011 voor dit onderdeel is € 1,7 miljoen lager. Aan baten werd € 338.000 meer geraamd wegens een onttrekking aan de voorziening onderhoud wegen voor het wegwerken van de onderhoudsachterstand.

De per saldo hogere kosten op programma 7 ad € 105.000 worden grotendeels veroorzaakt door een ongunstige Europese aanbesteding ten behoeve van het leerlingenvervoer (€ 40.000), meer direct toegerekende uren (€ 30.000) aan de producten van dit programma en hogere kapitaallasten (€ 30.000) door het onderwijshuisvestingsprogramma.

Op programma 10 wordt € 49.000 minder aan kosten geraamd. Dit verschil is te verklaren omdat in 2010 nog een raming voor achterstallig onderhoud recreatieve paden was opgenomen, de raming in 2011 voor dit onderdeel is € 49.000 lager.

Op programma 11 wordt per saldo € 53.000 minder aan kosten geraamd voornamelijk als gevolg van minder kosten ten behoeve van bijstandsverlening (€ 22.000) en minimabeleid (€ 29.000).

Op programma 13 wordt per saldo € 122.000 meer aan kosten geraamd voornamelijk doordat de lasten van riolen en gemalen in 2011 hoger liggen dan in 2010 en door meer direct toegerekende uren aan de producten van dit programma.

Op programma 14 wordt per saldo € 89.000 meer aan kosten geraamd voornamelijk door hogere kosten van het peuterspeelzaalwerk ad € 55.000 (de rijksbijdrage hiervoor is geraamd onder algemene dekkingsmiddelen) en door meer direct toegerekende uren aan de producten van dit programma.

Voor algemene dekkingsmiddelen en onvoorziene uitgaven zijn de volgende bedragen geraamd:

<u>algemene dekkingsmiddelen:</u>	2010	2011	verschil
lokale heffingen	€ 1.077.629	€ 1.251.012	€ 173.383
algemene uitkering	€ 11.058.813	€ 11.154.106	€ 95.293
aanvullende uitkering artikel 12	€ -	€ 1.044.000	€ 1.044.000
dividend en rente	€ 785.294	€ 721.584	€ 63.710-
saldo financieringsfunctie	€ 750-	€ 2.809-	€ 2.059-
overige alg. dekkingsm.	€ 625.456-	€ 137.112-	€ 488.344
totaal algemene dekkingsmiddelen	€ 12.295.530	€ 14.030.781	€ 1.735.251
<u>onvoorziene uitgaven:</u>			
onvoorziene uitgaven structureel 2009 (restant)	€ 10.673-	€ -	€ 10.673
onvoorziene uitgaven incidenteel	€ 26.375-	€ 26.123-	€ 252
kapitaallasten investeringsplan t/m 2010	€ 110.692-	€ 215.508-	€ 104.816-
t.l.v. riolen en rioolgemalen t/m 2010	€ -	€ 107.242	€ 107.242
kapitaallasten investeringsplan t/ 2011	€ 217.260-	€ 165.810-	€ 51.450
t.l.v. riolen en rioolgemalen t/m 2011	€ 124.949	€ 73.499	€ 51.450-
onvoorziene uitgaven	€ 240.051-	€ 226.700-	€ 13.351
totaal algemene dekkingsmiddelen + onvoorzien	€ 12.055.479	€ 13.577.381	€ 1.521.902

De hogere opbrengst lokale heffingen ad € 173.000 is als volgt te specificeren:

lagere kosten uitvoering wet WOZ	€ 19.000
hogere opbrengst OZB	- 104.000
hogere opbrengst hondenbelasting	- 19.000
hogere opbrengst forensenbelasting	- 2.000
lagere kosten heffing en invordering gem. belastingen	- 29.000
totaal	€ 173.000

In bovenstaande raming voor 2011 is rekening gehouden met een stijging van 4,5% voor de OZB en 2,5% voor de honden- en forensenbelasting.

De geraamde algemene uitkering 2011 is gebaseerd op gegevens uit de junicirculaire 2010.

De aanvullende uitkering artikel 12 is gebaseerd op eerder vastgestelde aanvullende uitkeringen en is naar onze mening ten onrechte (voor dit bedrag) in de begroting opgenomen.

De voorgestelde aanvullende uitkering 2011 bedraagt € 1.639.000 maar is op andere uitgangspunten gebaseerd dan in de primitieve begroting 2011 is weergegeven (zie pag. 42 artikel 12-rapport (BZK) Loppersum 2010).

De per saldo lagere opbrengst aan dividend en rente ad € 64.000 is als volgt te specificeren:

hogere dividend BNG	€ 26.000
dividend en rente Enexis e.d. (i.p.v. dividend Essent)	- 145.000
vervallen dividend Essent (wegens verkoop aandelen)	- 378.000
hogere lasten nutsvoorzieningen	- 55.000

hogere bespaarde rente	- 204.000
diversen/afroning	- 6.000
totaal	<u>€ 64.000</u>

De gemeente is na verkoop van de aandelen Essent aan RWE aandeelhouder in drie operationele vennootschappen (Enexis Holding NV, Attero Holding NV en Publiek Belang Electriciteitsproductie BV).

Voor de opbrengst van de verkoop van Essent aandelen (€ 7,9 miljoen) is in 2010 een bestemmingsreserve ingesteld (opbrengst aandelen Essent), daardoor stijgt in 2011 de bespaarde rente.

De overige algemene dekkingsmiddelen (lasten) zijn als volgt te specificeren:

	<u>2010</u>	<u>2011</u>
<u>stelposten:</u>		
loonkostenstijging	€ 72.000	€ -
functiewaardering	€ 10.000	€ 10.000
achterstallig onderhoud gebouwen	€ 285.889	€ -
regulier onderhoud gebouwen	€ 36.597	€ -
niet meer functioneel geraamd (div. posten)	€ 83.165	€ -
saneringsplan: opgave 2010	€ 249.265-	€ -
nog niet gerealiseerd saneringsplan 2010		€ 68.600-
saneringsplan: opgave 2011		€ 200.700-
latere realisatiesaneringsplan jaarschijf 2011		€ 114.000
gerealiseerd - schriefwedstrijd		€ 3.000
beschikking voorziening onderhoud gebouwen (bate)	€ 27.489-	€ -
totaal stelposten	€ 210.897	€ 142.300-
<u>saldi van kostenplaatsen:</u>		
KP 1: secretaris, staf en griffier	€ -	€ 29.219
HKP 2: salarissen en soc.lasten	€ 23.487	€ 1.546-
KP 9: voormalig- en boventallig personeel	€ 392.349	€ 255.930
div. HKP en KP	€ 1.277-	€ 4.191-
totaal saldi van kostenplaatsen	€ 414.559	€ 279.412
totaal stelposten en saldi van kostenplaatsen	€ 625.456	€ 137.112

Bovenstaande specificatie spreekt voor zich.

Aandacht- (c.q. zorg)punt blijft de realisatie van het saneringsplan.

In 2010 is een bedrag ad € 68.600 van de taakstelling ad € 249.265 nog niet gerealiseerd. Het betreft het nog niet realiseren van de kostendekkendheid van de tarieven (o.a. van de sportaccommodaties) en het efficiencyvoordeel in de organisatie.

Voor 2011 wordt (nu al) verwacht dat in het jaar 2011 een bedrag van € 114.000 niet gerealiseerd zal zijn. Dit heeft betrekking op de zwembaden, de inkoop samenwerkingen en -contracten en het efficiency voordeel in de organisatie.

Wij zullen er bij de raad op aandringen alles in het werk te stellen de taakstellingen met betrekking tot het saneringsplan volledig te realiseren. Het cumuleren van niet gerealiseerde bedragen kan in 2014 leiden tot een niet (reëel) sluitende begroting en dat is gezien de gemaakte afspraken onacceptabel!

Meerjarenbegroting

Zoals al werd opgemerkt werd voor 2011 een (op papier) sluitende begroting vastgesteld. In het TPO-overleg tussen gemeente, provincie en rijk zijn medio 2010 berekeningen gemaakt welke uiteindelijk hebben geresulteerd in een meerjarenbeeld waarbij de jaarschijf 2014 sluitend is zonder aanvullende bijdragen van het rijk.

Ter informatie hierover bijgaand overzicht.

programma	2011	2012	2013	2014
1 bestuur en dienstverlening	€ 2.063.316	€ 1.993.433	€ 1.984.433	€ 1.981.199
2 volkshuisvesting en r.o.	€ 731.411	€ 729.751	€ 726.723	€ 722.738
3 ec. zaken en werkgelegenheid	€ 226.371	€ 229.250	€ 232.172	€ 241.622
4 openbare werken: groen en grijs	€ 2.925.146	€ 2.932.082	€ 2.935.168	€ 2.935.243
5 openbare orde en veiligheid	€ 848.335	€ 834.706	€ 817.446	€ 815.097
6 verkeer en vervoer, bereikbaarheid	€ 118.144	€ 117.897	€ 117.631	€ 115.848
7 onderwijs	€ 1.096.985	€ 1.086.048	€ 1.059.453	€ 1.049.320
8 sport en ontspanning	€ 665.015	€ 663.794	€ 662.623	€ 661.473
9 kunst, cultuur en monumenten	€ 283.577	€ 285.836	€ 288.129	€ 290.457
10 recreatie en toerisme	€ 175.149	€ 174.437	€ 173.725	€ 172.044
11 soc. voorz. en lokaal soc. beleid	€ 2.846.140	€ 2.842.080	€ 2.852.752	€ 2.863.584
12 volksgezondheid	€ 540.525	€ 541.961	€ 542.095	€ 543.663
13 milieu	€ 359.662	€ 327.156	€ 358.630	€ 344.240
14 welzijn	€ 561.149	€ 564.207	€ 554.997	€ 558.148
subtotaal programma's	€ 13.440.925	€ 13.322.638	€ 13.305.977	€ 13.294.676
<u>algemene dekkingsmiddelen:</u>				
lokale heffingen	€ 1.251.012-	€ 1.270.012-	€ 1.289.012-	€ 1.308.012-
algemene uitkering	€ 11.154.106-	€ 10.957.250-	€ 10.751.316-	€ 10.499.178-
aanvullende uitkering artikel 12	€ 1.044.000-	€ 787.000-	€ 52.000-	€ -
correctie aanvullende uitkering art. 12	€ 1.044.000	€ 787.000	€ 52.000	€ -
dividend en rente	€ 721.584-	€ 746.639-	€ 746.693-	€ 746.816-
saldo financieringsfunctie	€ 2.809	€ 2.809	€ 2.809	€ 2.809
overige alg. dekkingsm.	€ 137.112	€ 354.179-	€ 1.107.828-	€ 1.307.838-
subtotaal alg. dekkingsm.	€ 12.986.781-	€ 13.325.271-	€ 13.892.040-	€ 13.859.035-
onvoorzien uitgaven	€ 226.700	€ 302.934	€ 378.434	€ 452.934
subtotaal alg. dekkingsm. + onvoorzien	€ 12.760.081-	€ 13.022.337-	€ 13.513.606-	€ 13.406.101-
resultaat voor bestemming	€ 680.844	€ 300.301	€ 207.629-	€ 111.425-
<u>toevoegingen / onttrekkingen reserves:</u>				
1 bestuur en dienstverlening	€ 133.897-			
2 volkshuisvesting en r.o.	€ 363.850			
3 ec. zaken en werkgelegenheid				
4 openbare werken: groen en grijs				
5 openbare orde en veiligheid				
6 verkeer en vervoer, bereikbaarheid				
7 onderwijs				
8 sport en ontspanning		€ 317.894	€ 249.143	€ 202.146
9 kunst, cultuur en monumenten				
10 recreatie en toerisme				
11 soc. voorz. en lokaal soc. beleid	€ 16.107-			
12 volksgezondheid				
13 milieu	€ 130.247-			
14 welzijn				
algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	€ 104.764			
toevoeging rente aan reserves	€ 174.793	€ -	€ -	€ -
subtotaal toev./onttrekk. reserves	€ 363.156	€ 317.894	€ 249.143	€ 202.146
resultaat na bestemming	€ 1.044.000	€ 618.195	€ 41.514	€ 90.721

Uit bovenstaand overzicht (waarin de -in de primitieve begroting- geraamde aanvullende uitkering is gecorrigeerd) blijken nog tekorten die wellicht teniet worden gedaan indien de fondsbeheerders de voorgestelde aanvullende uitkeringen verstrekken. De komende jaren zal bovenstaande opstelling uitgangspunt zijn voor ons financieel toezicht.

4. Toezicht

4.1 Algemeen

Het beleid bij het financieel toezicht op gemeenten en gemeenschappelijke regelingen is gericht op het verkrijgen en behouden van financieel gezonde overheden. Wij voeren - binnen de mogelijkheden van de Gemeentewet - het toezicht op maat uit op basis van het door ons vastgestelde Gemeenschappelijk Financieel toezichtkader 'Zichtbaar toezicht' (mei 2008).

Ons toezicht kenmerkt zich door een terughoudende opstelling met ruimte voor de eigen autonomie en door maatwerk. Repressief toezicht is de norm en preventief toezicht wordt slechts ingezet bij gebleken noodzaak. Een frequent en open overleg met gemeenten en gemeenschappelijke regelingen past in deze koers.

4.2 Het toezicht in 2010

Voor begrotingsjaar 2010 werd de gemeente Loppersum door ons college onder het preventieve begrotingstoezicht geplaatst. De reden voor het preventieve begrotingstoezicht was de aanvraag van de gemeente om op grond van artikel 12 van de Financiële verhoudingswet voor 2010 in aanmerking te komen voor een aanvullende bijdrage uit het gemeentefonds.

Bij schrijven van 15 december 2009 hebben wij het gemeentebestuur van Loppersum hierover geïnformeerd.

Bij besluit van 23 februari 2010 hebben wij onze goedkeuring onthouden aan de door de raad vastgestelde begroting 2010.

In 2010 is in het kader van de artikel 12-procedure het tripartiete overleg tussen gemeente, provincie en BZK voortgezet.

Besluiten met financiële consequenties die door burgemeester en wethouders waren genomen, werden in het tripartiete overleg besproken en zijn vervolgens aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. De daaruit voortvloeiende begrotingswijzigingen (nrs. 1 tot en met 33 2010) werden ons ter goedkeuring aangeboden. Besloten werd goedkeuring aan deze wijzigingen te verlenen.

In het tripartiete overleg werd ook het door BZK op te stellen artikel 12-rapport Loppersum 2010 besproken. Belangrijke elementen die in het rapport zijn opgenomen werden bediscussieerd en door de gemeente werd informatie aangeleverd over diverse zaken, zoals beheerplannen, effecten saneringsplan, reserves en voorzieningen etc. etc.

Dit alles heeft ertoe geleid dat in het tripartiete overleg van 29 september 2010 het conceptrapport kon worden besproken.

In het artikel 12-rapport Loppersum 2010 worden meerjarige afspraken tot en met 2013 voorgesteld waarmee tevens de artikel 12-procedure wordt afgerond.

In een informele vergadering van de raad is door BZK het artikel 12-rapport toegelicht.

Het in december 2010 verschenen artikel 12-rapport Loppersum 2010 is daarom het laatste rapport in de artikel 12-procedure (2008-2013).

Zoals werd opgemerkt worden meerjarige afspraken aan de fondsbeheerders voorgesteld.

Bij schrijven van 10 december 2010 hebben de fondsbeheerders ons college verzocht hen te adviseren over het verzoek van de gemeente Loppersum om een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor het jaar 2010.

Bij schrijven van 8 februari 2011 hebben wij de fondsbeheerders nader geadviseerd. Ons advies is als bijlage IV in dit provinciaal verslag opgenomen.

In 2010 heeft tweemaal, in januari en september, bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen burgemeester Rodenboog, wethouder Stoel en gedeputeerde Slager over de artikel 12-procedure c.q. de financiële positie van de gemeente.

Tijdens de reguliere overleggen tussen het cluster financieel toezicht van de afdeling ABJ en gedeputeerde Slager was de artikel 12-procedure ook in 2010 een vast agendapunt.

BIJLAGEN

- I **verloop reserves en voorzieningen 2007-2012**

- II **samenstelling bestuur en kerngegevens gemeente Loppersum**

- III **vergelijking lasten en baten op functieniveau van de jaren 2008 - 2011**

- IV **advies Gedeputeerde Staten aan de fondsbeheerders inzake aanvullende uitkering 2010**

Bijlage I Verloop reserves en voorzieningen 2007 tot 2012 gemeente Loppersum (bedragen x € 1.000)

	1-1-2007	+	-/-	1-1-2008	+	-/-	1-1-2009	+	-/-	1-1-2010	+	-/-	1-1-2011	+	-/-	1-1-2012
<u>algemene reserve</u>	<u>1.549</u>	<u>653</u>	<u>403</u>	<u>1.799</u>	<u>1</u>	<u>81</u>	<u>1.719</u>	<u>72</u>	<u>1.458</u>	<u>333</u>	<u>627</u>	<u>427</u>	<u>533</u>	<u>105</u>		<u>638</u>
<u>bestemmingsreserves:</u>																
afkoopsummen onderhoud graven	38			38			38			38			38			38
bouw nieuw bestuurscentrum	57			57	22		79	4	83	0			0			0
BTW compensatiefonds	45			45	2		47	2	49	0			0			0
centrumplan Loppersum	0			0	540		540	27	266	301	15	310	6			6
chronische zieken	84		10	74	4	32	46	3	10	39	2	25	16		16	0
dekking kapitaallasten GRP	391	20	33	378	19	33	364	18	33	349	17	32	334	17	33	318
dekking kapitaallasten hard- en software	0			0			0			0	159	40	119	6	40	85
dekking kapitaallasten huisvesting	1.745	292	99	1.938	507	111	2.334	105	134	2.305	104	144	2.265	102	134	2.233
diverse doeleinden	31			31	1	20	12	1	13	0			0			0
egalisatiereserve afvalstoffenheffing	257	144		401	53		454	137	61	530	26	55	501	8	21	488
gemeentelijk rioleringsplan	866	68		934	143	64	1.013	262	272	1.003	238		1.241	19	77	1.183
grondexploitatie	427	15	12	430	96	21	505	45		550	57		607	9		616
herstructurering woonplan	0			0	27		27	84		111	6		117	1		118
inbrengsom maatsch. kap. deelnemingen	93			93			93			93			93			93
ISD-Noordoost WWB (I-deel)	123	0	0	123	6		129	6		135	7		142	2		144
krimpuitkering	0			0			0			0			0	364		364
kunst en cultuur	92			92	4		96	5	101	0			0			0
marenland	0			0			0			0			0			0
minimafonds	117		27	90	4	27	67	3	40	30	1	31	0			0
onderhoud sporthal / gymn. gebouwen	0	178	0	178	34	17	195	35	230	0			0			0
opbrengst aandelen Essent	0			0			0			0	7.962		7.962			7.962
personele verplichtingen	75		21	54	3	22	35	1	21	15	1	16	0			0
projecten digitale dienstverlening	0			0			0	200		200	10	199	11			11
restantkredieten vorig dienstjaar	907	188	801	294		267	27	483	350	160	272	432	0			0
samenwerking	0	95		95		42	53	2	24	31	172	89	114	2		116
saneringsplan	0			0			0	250		250	12	78	184	3		187
verleende borgstellingen	0	10		10			10	1		11			11			11
vervangingsinvesteringen o.b.v. beheerpl.	0			0			0	213		213	11		224	3		227
wet voorziening gehandicapten	<u>23</u>		<u>15</u>	<u>8</u>		<u>7</u>	<u>1</u>		<u>1</u>	<u>0</u>			<u>0</u>			<u>0</u>
totaal bestemmingsreserves	<u>5.371</u>	<u>1.010</u>	<u>1.018</u>	<u>5.363</u>	<u>1.465</u>	<u>663</u>	<u>6.165</u>	<u>1.887</u>	<u>1.688</u>	<u>6.364</u>	<u>9.072</u>	<u>1.451</u>	<u>13.985</u>	<u>536</u>	<u>321</u>	<u>14.200</u>
<u>Voorzieningen:</u>																
dubieuze belastingdebiteuren	42			42	61		103			103			103			103
groot onderhoud sporthal	91	49	140	0			0			0			0			0
gymnastiekgebouwen	15	26	41	0			0			0			0			0
Marenland: onderhoud gebouwen	0			0			0			0			0			0
nog te onv. bijdragen met spec. bestemm.	0			0	375		375	20	375	20			20			20
onderhoud gebouwen (o.b.v. beheerpl.)	0			0			0	581	27	554	27	110	471	53		524
onderhoud kunstwerken	0			0			0	101		101		18	83		6	77
onderhoud recreatieve paden	0			0			0	29		29		29	0			0
onderhoud speeltoestellen	0			0			0	21		21			21			21
onderhoud wegen	0			0			0	526		526			526		337	189
personeelskosten	0			0	419		419	415	274	560		253	307			307
reintegratieactiviteiten	0			0			0			0			0			0
TBAU klantmanagement	82	10	92	0			0			0			0			0
voorschotten met specifieke bestemm.	0	30		30	709		739	60	417	382			382		363	19
WWB (werkdeel) t.b.v. ISD Noordoost	0	622		622		622	0			0			0			0
totaal voorzieningen	<u>503</u>	<u>737</u>	<u>273</u>	<u>967</u>	<u>1.564</u>	<u>622</u>	<u>1.909</u>	<u>1.753</u>	<u>1.093</u>	<u>2.569</u>	<u>27</u>	<u>410</u>	<u>2.186</u>	<u>53</u>	<u>706</u>	<u>1.533</u>
totaal reserves en voorzieningen	<u>7.423</u>	<u>2.400</u>	<u>1.694</u>	<u>8.129</u>	<u>3.030</u>	<u>1.366</u>	<u>9.793</u>	<u>3.712</u>	<u>4.239</u>	<u>9.266</u>	<u>9.726</u>	<u>2.288</u>	<u>16.704</u>	<u>694</u>	<u>1.027</u>	<u>16.371</u>

Bijlage II Samenstelling bestuur en kerngegevens gemeente Loppersum

Samenstelling Bestuur 2010-2014

Leden van de raad	Namens
A.A.G. Elderman-Star	CDA
A. Laning	CDA
A.N. Bos - van der Meer	CDA
G.J. Reinders	Loppersum Vooruit
J.J. Lambeck	Loppersum Vooruit
P. Blink	Loppersum Vooruit
E.F. Oldenhof	PvdA
B. Schollema	PvdA
J.J. Bos	ChristenUnie
H.J. van Heerde	ChristenUnie
E.L.H. Brons	GroenLinks
D.F.W. van Impe	GroenLinks
H.M. Sauerborn	Gemeentebelangen / D'66
J.A. Meyling	Gemeentebelangen / D'66
J.E. Huizinga	VVD

R.S. Bosma	Griffier
------------	----------

Leden van het college van burgemeester en wethouders	
A. Rodenboog	Burgemeester
O.G. Hartman-Togtema	Wethouder
P. Prins	Wethouder
H.J. Stoel	Wethouder

J.H. Bonnema	Secretaris
--------------	------------

Kerngegevens

	<u>raming</u> <u>1-1-2011</u>	<u>raming</u> <u>1-1-2010</u>
<u>A. Sociale structuur</u>		
aantal inwoners	10.449	10.550
waarvan:		
jonger dan 20 jaar	2.451	2.601
65 jaar en ouder	1.649	1.588
bijstandsverlening	173	170
IOAW	7	7
IOAZ	1	1
WIW	2	0
aantal werknemers werkzaam bij sociale werkgemeenschappen	72	83
<u>B. Fysieke structuur</u>		
oppervlakte gemeente in hectares	11.199	11.199
waarvan: binnenwater	96	96
aantal woonruimten	4.624	4.649
lengte van wegen in km.	190	190
lengte van recreatieve fiets- en wandelpaden in km.	43	43
totale oppervlakte groen in hectares	178	178

Bijlage III - vergelijking functieniveau gemeente Loppersum 2008 - 2011 (bedragen x € 1.000)

	rekening 2008			rekening 2009			begroting 2010			begroting 2011		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Hoofdfunctie 0 - ALGEMEEN BESTUUR												
001 Bestuursorganen	616		616	627		627	604		604	657		657
002 Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders	1.114		1.114	1.243		1.243	1.298		1.298	851		851
003 Burgerzaken	529	8	521	649	4	645	578	9	569	511	4	507
004 Baten secretarieleges burgerzaken	46	157	-111	53	170	-117	56	169	-113	54	164	-110
005 Bestuurlijke samenwerking	27		27	29		29	34		34	33		33
006 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer(functie)	117		117	133		133	121		121	125		125
Totaal hoofdfunctie 0	2.449	165	2.284	2.734	174	2.560	2.691	178	2.513	2.231	168	2.063
Hoofdfunctie 1 - OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID												
120 Brandweer en rampenbestrijding	635	43	592	677	30	647	767	30	737	748	29	719
140 Openbare orde en veiligheid	156	47	109	122	21	101	153	33	120	154	25	129
Totaal hoofdfunctie 1	791	90	701	799	51	748	920	63	857	902	54	848
Hoofdfunctie 2 - VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT												
210 Wegen, straten en pleinen	1.787		1.787	4.341		4.341	4.239		4.239	2.574	337	2.237
211 Verkeersmaatregelen te land	120		120	96		96	107		107	118		118
212 Openbaar vervoer			0	1		1						
214 Parkeren												
215 Baten parkeerbelasting												
220 Zeehavens												
221 Binnenhavens en waterwegen												
223 Veerdiensten												
230 Luchtvaart												
240 Waterkering, afwatering en landaanwinning												
Totaal hoofdfunctie 2	1.907		1.907	4.438		4.438	4.346	0	4.346	2.692	337	2.355
Hoofdfunctie 3 - ECONOMISCHE ZAKEN												
310 Handel en ambacht	126		126	142	16	126	151		151	183	24	159
311 Baten marktgelden		8			7	-7		8	-8		8	-8
320 Industrie	3		3	6		6	3		3	10		10
330 Nutsbedrijven	13	777	-764	21	8.387	-8.366	22	382	-360	77	145	-68
340 Agrarische productie en ontginning												
341 Overige agrarische zaken, jacht en visserij												
Totaal hoofdfunctie 3	142	785	-643	169	8.410	-8.241	176	390	-214	270	177	93
Hoofdfunctie 4 - ONDERWIJS												
420 Openbaar basisonderwijs, exclusief onderwijshuisvesting	239	25	214	247	12	235	215	13	202	257	23	234
421 Openbaar basisonderwijs, onderwijshuisvesting	295		295	831	2	829	225		225	238	2	236
422 Bijzonder basisonderwijs, exclusief onderwijshuisvesting	99		99	68		68	77		77	79		79
423 Bijzonder basisonderwijs, onderwijshuisvesting	217		217	514		514	194		194	206		206
430 Openbaar (voortgezet) speciaal onderwijs, exclusief onderwijshuisvesting			0									
431 Openbaar (voortgezet) speciaal onderwijs, onderwijshuisvesting												
432 Bijzonder (voortgezet) speciaal onderwijs, exclusief onderwijshuisvesting												
433 Bijzonder (voortgezet) speciaal onderwijs, onderwijshuisvesting												
440 Openbaar voortgezet onderwijs, exclusief onderwijshuisvesting												
441 Openbaar voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting												
442 Bijzonder voortgezet onderwijs, exclusief onderwijshuisvesting												
443 Bijzonder voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting												
480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	221		221	444	104	340	295	1	294	346	1	345
482 Volwasseneneducatie												
Totaal hoofdfunctie 4	1.071	25	1.046	2.104	118	1.986	1.006	14	992	1.126	26	1.100
Hoofdfunctie 5 - CULTUUR EN RECREATIE												
510 Openbaar bibliotheekwerk	200		200	224		224	224		224	226		226
511 Vormings- en ontwikkelingswerk	193		193	202		202	209		209	214		214
530 Sport	661	32	629	605	46	559	529	37	492	529	31	498
531 Groene sportvelden en terreinen	196	11	185	344	11	333	148	11	137	139	11	128
540 Kunst			0						0			
541 Oudheidkunde/musea	72	-2	74	274	3	271	76		76	78	6	72
550 Natuurbescherming			0						0			
560 Openbaar groen en openlucht recreatie	873	1	872	1.220	2	1.218	947	1	946	866	2	864
580 Overige recreatieve voorzieningen	17		17	38		38	62		62	40		40
Totaal hoofdfunctie 5	2.212	42	2.170	2.907	62	2.845	2.195	49	2.146	2.092	50	2.042

	rekening 2008			rekening 2009			begroting 2010			begroting 2011			
	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo	
Hoofdfunctie 6 - SOCIALE VOORZIENINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING													
610	Bijstandsverlening	4.149	3.423	726	3.591	2.835	756	3.108	2.343	765	3.029	2.287	742
611	Werkgelegenheid	1.979	1.898	81	1.990	1.952	38	1.965	1.892	73	2.029	1.962	67
612	Inkomensvoorzieningen	104	116	-12	98	129	-31	133	133	0			
613	Overige sociale zekerheidsregelingen												
614	Gemeentelijk minimabeleid	193		193	175	22	153	193		193	165		165
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	104	9	95	116	15	101	139		139	143	9	134
621	Vreemdelingen	89	53	36	100	56	44						
622	Huishoudelijke verzorging	991	52	939	986	64	922	1.093	67	1.026	1.123	69	1.054
623	Participatiebudget							1.158	1.051	107	1.065	956	109
630	Sociaal-cultureel werk	123		123	180		180	112		112	121		121
641	Tehuizen												
650	Kinderdagopvang	175	42	133	149	30	119	164	31	133	248	38	210
651	Dagopvang gehandicapten												
652	Voorzieningen gehandicapten	687	1	686	778	128	650	671	1	670	642	1	641
	Totaal hoofdfunctie 6	8.594	5.594	3.000	8.163	5.231	2.932	8.736	5.518	3.218	8.565	5.322	3.243
Hoofdfunctie 7 - VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU													
711	Ambulancevervoer												
712	Verpleeginrichtingen												
714	Openbare gezondheidszorg	170		170	183		183	193		193	199		199
715	Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg)	233	211	22	151	132	19	140	122	18	164	133	31
716	Centra voor jeugd en gezin (onderdeel WMO)			0	4	4	0	89	57	32	126	73	53
721	Afvalverwijdering en -verwerking	973		973	949	10	939	1.055	10	1.045	1.042	5	1.037
722	Riolering (gecombineerd)	836		836	1.011		1.011	975		975	1.100		1.100
723	Milieubeheer	588		588	543	17	526	578		578	559		559
724	Lijkbezorging	371		371	420		420	369		369	360		360
725	Baten reinigingsrechten en afvalstofheffing		1.172	-1.172		1.215	-1.215		1.215	-1.215		1.236	-1.236
726	Baten rioolheffing (gecombineerd)		980	-980		1.038	-1.038		1.136	-1.136		1.093	-1.093
727	Baten rioolheffing huishoudelijk/bedrijfsafvalwater												
728	Baten rioolheffing grond- en hemelwater												
729	Huishoudelijk/bedrijfsafvalwater												
730	Hemelwater												
731	Grondwater												
732	Baten begraafplaatsrechten		89			74	-74		99	-99		112	-112
	Totaal hoofdfunctie 7	3.171	2.452	719	3.261	2.490	771	3.399	2.639	760	3.550	2.652	898
Hoofdfunctie 8 - RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING													
810	Ruimtelijke ordening	244	9	235	311	4	307	306	3	303	418	3	415
820	Woningexploitatie/woningbouw	127	594	-467	74	328	-254	48	12	36	64	6	58
821	Stads- en dorpsvernieuwing	110	40	70	725		725	98		98	76		76
822	Overige volkshuisvesting	306	55	251	250	9	241	306	14	292	269	12	257
823	Bouwvergunningen		189	-189		123	-123		137	-137		144	-144
830	Bouwgrondexploitatie	1.661	1.698	-37	1.420	1.121	299	295	236	59	285	214	71
	Totaal hoofdfunctie 8	2.448	2.585	-137	2.780	1.585	1.195	1.053	402	651	1.112	379	733
Hoofdfunctie 9 - FINANCIERING EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN													
911	Geldleningen en uitzettingen korter dan 1 jaar	1	51	-50	1	92	-91	1	0	1	2		2
913	Overige financiële middelen	6	103	-97	613	451	162	5	36	-31	6	61	-55
914	Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar	1	360	-359	1	408	-407	1	395	-394	2	599	-597
921	Algemene uitkering gemeentefonds	2	11.453	-11.451	1	15.884	-15.883	1	11.060	-11.059	3	12.201	-12.198
922	Algemene batens en lasten							478	27	451	84		84
930	Uitvoering Wet WOZ	345	61	284	368		368	255		255	236		236
931	Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers		169	-169		163	-163		165	-165		178	-178
932	Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren		1.106	-1.106		1.144	-1.144		1.159	-1.159		1.250	-1.250
933	Baten roerende woon- en bedrijfsruimten												
934	Baten baatbelasting												
935	Baten forensenbelasting		9	-9		8	-8		8	-8		10	-10
936	Baten toeristenbelasting												
937	Baten hondenbelasting		61	-61		63	-63		66	-66		85	-85
938	Baten reclamebelasting												
939	Baten precariobelasting												
940	Lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen	98		98	151	4	147	69	4	65	40	4	36
941	Lastenverlichting rijk									0			
960	Saldo van kostenplaatsen	774		774	639		639	415		415	281		281
970	Saldo van de rekening van batens en lasten voor bestemming												
980	Mutaties reserves die verband houden met de hoofdfunctie 0 tot en met 9	912	907	5	716	3.123	-2.407	420	422	-2	643	280	363
990	Saldo van de rekening van batens en lasten na bestemming	1.094		1.094	9.621		9.621		3.577	-3.577			
	Totaal hoofdfunctie 9	3.233	14.280	-11.047	12.111	21.340	-9.229	1.645	16.919	-15.274	1.297	14.668	-13.371
	Totaal functies	26.018	26.018	0	39.466	39.461	5	26.167	26.172	-5	23.837	23.833	4

Aantekeningen: